

Anton
Ingolič

Robidovje na jasi

Zbudil se je o prvem svitu, vendar si ni, kakor je bila njegova navada, najprej pomel oči, potem na široko in glasno zazeהל in se, šele ko je spet zaprl usta, spravil z ležišča, naj je bil to s suho praprotjo nastlan pograd v drvarski bajti visoko na Pohorju ali dražljivo šumeča slamnjača v dolini. To nedeljsko jutro se je samo dvignil na komolce, ošinil z na pol odprtimi očmi okna, skozi katera je z zgodnjim svitom prihajalo

pošumevanje gozda od onstran bajte, se spustil nazaj na blazino in zaprl oči, da bi se spet prepustil spancu. Čez trenutek, dva pa jih je znova odprl in se zagledal v zadimljen strop nad seboj.

Ne mudi se mi, enkrat se mi vendar ne mudi, si je rekel z zadovoljstvom. Kar je bilo treba, sem uredil in postoril. V Mlakah nimam ničesar več in vsem sem rekel srečno. Srečno, srečno! so mi odvrnili posmehljivo, češ za božič, najpozneje na svečnico, vas bo zima pritirala sem dol. Tega ne boste doživeli! Navajen sem pohorskega mraza in snega, že zmlada, in kje je še zima! Po koledarju se je jesen šele začela, v resnici pa poletja še ni konec. Časa dovolj, da se oskrbim z drvimi, vi tam spodaj glejte, da pozimi ne boste zmrzovali, pomladi pa, da vas ne bodo zalile vode.

Pretegnil se je, se obrnil k steni, zaprl oči in se — ne da bi bil vedel kdaj — pogreznil v spokojen, globok spanec.

Ko se je zdramil, so skozi okni, ki sta gledali na vzhod, lili ozki, bleščeče se zlati prameni zgodnjepoldanskega sonca. Kot da mu je komaj kakšno leto nad petdeset, se je pognal s postelje, potisnil noge v cokle in kar v spodnjicah odcokljal na prosto.

Najprej je opravil v utici konec kratkega in ozkega, vendar ravnega dvorišča, potem je stopil v večjo uto, ki je od nekdanj služila hkrati za drvarnico, kurnik, hlev in ropotarnico. Komaj je odprl letvasta vrata, se mu je kokošji trop — tri grahaste in štiri rjave putke pa grahastorjavkast petelin — kokodakajoč zaprašil med nogami na sonce.

Ej, da sem tako potegnil! se je pokaral. Res je nedelja, vendar ni prav, da sem živinico pustil stradati. Brž je stopil h gajbici, kjer je

sivomodrikasta zajklja tiščala gobček v žičnato mrežo, pet ali šest mladičev prav takšne barve pa se je premetavalo ob njej in ji sililo pod belkast trebuh. Takoj, mandika, takoj, zajčki, nakosim deteljice! In že se je obrnil na drugo stran k stajici, iz katere je že ves čas meketala ne več mlada koza. Tudi ti, belka, boš prišla do trave, samo malo še potrpi! Ker se mu je medtem začela smukati okoli nog bela rumeno lisasta muca in ga s čedalje glasnejšim mijavkanjem opozarjala, da je lačna tudi ona, je še njej rekel nekaj tolažilnih besed, potem pa stopil h koritu, kamor je s precej strme rebri za bajto po lesenem žlebu pritekala voda.

Dolgo si je plal lica, nazadnje pa pod curek hladne pohorske vode nastavil usta in napravil požirek. Šele zdaj se mu je po žilah začela kri hitreje pretakati, pogled se mu je sčistil, v glavi pa zbistrilo. Čeprav je že osmo leto na svojih ramenih nosil šest križev, je bil še zmerom čvrst in pokončen možak, le osivela glava in osivela, vendar dokaj gosta brada sta pričali, da se je njegovo življenje prevesilo v starost. Ko si je nagubana, od sonca ožgana lica in z modrikastimi žilami na gosto prepletene roke obrisal kar v srajco, se je ozrl po sadnih drevescih, ki jih je na robu dvorišča zasadil v začetku pomladi, potem pa se zagledal po pobočju, ki se je sprva strmo, potem pa čedalje zložneje spuščalo do gozda in še dalje dol v dolino. Tam spodaj so bele ceste in rjavkasti kolovozi prek njiv in travnikov povezovali vasi in naselja, asfaltirana avtomobilska cesta in železniška proga pa sta prostrano ravnino skoraj sporedno sekali z vzhoda na zahod. Avtomobili — osebni, tovornjaki in avtobusi — so drveli v to in ono smer in videti so bili kot raznobarvne škatlice za vžigalice; tovorni vlak z neštetiimi vagoni pa kot počasi premikajoča se stonoga.

Na srečo sèm gor ni slišati ne drdranja železniških koles ne trušča avtomobilskih motorjev, si je rekel, se obrnil in se nameril proti vratom, odprtih na stežaj, s skodlami pokrite drvarske bajte.

V prostorni, edini sobi, ki je bila obenem tudi kuhinja in shramba, v hladnih jesenskih in zimskih dneh pa tudi pralnica, sušilnica in delavnica, je potegnil nase obnošene smolnate hlače, vzel žehtar in se spet odpravil iz bajte. Belko je pomolzel kar v stajici, potem pa jo odpeljal na travnato reber za bajto in privezal h kolu tik pod gozdom.

»Naj ti tekne!« je rekel spodbudno, ko je koza lakotno šavsnila po travi, se spustil nazaj dol k bajti, sklical kokošji trop in mu vrgel nekaj prgišč ječmenovega zrnja, potem pa vzel koso, poiskal na pobočju pred bajto travo z največ detelje in je nakosil pol koša.

»Le po njej, sočna je, pohorska!« je rekel zajčji družinici, ko ji je vrgel v gajbico dva šopa deteljice.

Užival je ob pogledu, kako so si z deteljico mašili gobčke mladiči in tudi zajklja, dokler ni zaslišal priliznjenega mijavkanja pod nogami.

»Zdaj sva pa midva na vrsti, rumenjača,« je rekel mucu, si jo dvignil v naročje in odšel v bajto.

Kar je bilo treba, je hitro opravil: v štedilniku na elektriko in trdo gorivo je zanetil ogenj, pristavil lonec z mlekom, skuhal polento in postregel z zajtrkom najprej muc, potem še sebi. Zajemal je počasi, ozirajoč se po prostorni, kljub majhnim oknom izdatno osončeni sobi. Kar mi je potrebno, imam pri rokah, in vse je, kakor je treba, je ugotovil, le miza je prevelika in tudi klopi je preveč za enega samega človeka. Koliko pa nas je včasih tule jedlo, pilo in vedrilo, jeseni in pozimi tudi spalo! Deset, petnajst mož in fantov, pogosto še kakšna ženska ali deklina. Tisto jesen, ko nam je kuhala, prala in pospravljala Selinškova Liza iz Mlak, je bilo zame konec fantovskih let, mu je seglo v spomin. Zapletel sem se z njo in še pred koncem zime me je odpeljala pred oltar. Lize seveda ni bilo več sèm gor, pač pa sem ob sobotnih večerih jaz odhajal dol v Mlake. Ko je prišlo do vojne in so Nemci pa njihovi podrepniki zasledovali vsak korak pohorskih kmetov, kočarjev in tudi nas drvarjev, tesačev in žagarjev, sem začel izostajati. Pa si je mrha kmalu našla nadomestilo. Nisem več vedel, kateri otrok je moj. In še vedno ne vem. Samo za Pepco, ki se je rodila prav tisti dan, ko se je Hitlerjeva vojska valila skozi Gornje Sele proti Celju, lahko dam roko v ogenj, da je moj otrok. Lojz je sin Baumanovega komija, Kristo, Franco in Pavlo pa so ji po vojni napravili tovariši z državnega posestva . . .

Vseeno, zdaj je vseeno, je odgnal spomine, preden bi ga mogli spraviti ob dobro voljo, jaz sem tu na Smrečniku v nekdanji graščinski, potem državni, nato v lasti našega gozdnega gospodarstva, od letošnje pomladi pa moji bajti, in Liza je v koči, ki jo je z zemljo okoli nje podedovala po svojem stricu Petru Selinšku. Naj bo kar spodaj v Mlakah, jaz pa ostanem tu zgoraj, dokler bom migal. Migal pa bom še lep čas, pet, deset in morda še kakšno leto.

Ja, tu na Smrečniku bom živel pet, deset in še kakšno leto! si je rekel z veliko mero samozaupanja, ko je odložil žlico, si s hrbtom desne roke potegnil prek ust, z dlanjo pa pogladil razmršeno brado, in vstal od mize. Zakaj ne bi mogel živeti še pet, deset in še kakšno leto? se je vprašal izzivalno. Oče so jih dočakali tri več kot osemdeset, mati kljub siromaščini in desetim ali enajstim, morda celo dvanajstim porodom samo leto manj, sestra Lena, čeprav je dve leti starejša od mene, se ne ustraši nobenega dela, in sedem let starejšemu Jakobu roke še vedno pridno služijo in noge ga nosijo celo gor do Areha; tudi drugi Curki, razen tistih, ki so pomrli v zibelki, so dočakali visoko starost. Penzije sem si toliko prislužil, da ne bom lačen, temu in onemu kmetu pa bom podrl kakšno smreko, jo razžagal in hlode obtesal kar v gozdu ali na njegovi kmetiji, pri hrani in pijači seveda.

Ne manjka se dela!

In tu zgoraj ni trušča z železniške proge in ne bencinskega smrađu pa strupenih plinov z avtoceste, komajda je slišati pisk lokomotive in trobljenje najtežjih tovornjakov. In tu ni Lize z njenim večnim usaja-

njem pa Lojza in Fefe, ki bi me najrajši živega spravila v grob, da bi se lahko polastila moje kamre.

Pospravil je mizo in umil posodo; potem je vrgel cikle z nog, si oblekel ponošene, praznje hlače in belo, sveže oprano srajco, si potegnili na noge tanke volnene nogavice, se obul v trpežne, bolj zimske kot letne čevlje in si posadil na glavo od dežja izpran, nekdanj zelen klobuk. Ko je bil nared, je stopil k prvemu oknu ob mizi, vzel s poličke pipo s precej veliko porcelanasto bučko, si jo natlačil s tobakom in se odpravil iz sobe. Sedel je na klop pred bajto, prižgal pipo in začel puhati oblake sivkastega dima v nebesno sinjino, muca pa se je stegnila na večni prag in začela zadovoljno prestiti.

Tu je mir, tu je zdravje! si je rekel, trdno prepričan, da se šele zdaj, ko se je končno odtrgal od žene in Lojzove družine in se rešil zamočvirjenih Mlak pa trušč železniških koles in avtomobilskih motorjev, začelja zanj pravo življenje.

Seveda Tomaž Curk, upokojeni osemindesetletni gozdni delavec, ni vedel, še slutil ni, da se bo te — po koledarju prve jesenske — nedelje še pred mrakom končalo njegovo življenje.

Kako je zdajle spodaj v Mlakah? se je samozadovoljno vprašal, ko je s pogledom poiskal koč, ki je samevala v ozkem pasu med avtomobilsko cesto in železniško progo.

Liza se je gotovo že zavalila na klopco pred vrtom, od koder kot kak miličnik nadzoruje promet na avtocesti in železnici, še bolj jo zanima, kaj se dogaja onstran proge, na njeni levi, pri prvih hišah v Spodnjih in kaj onstran avtoceste, na njeni desni, v Zgornjih Selah. Seveda tudi na cesti, ki konec njene njivice pelje po nadvozu čez avtocesto in čez železniški prelaz iz Zgornjih v Spodnje Sele, ne spregleda nikogar. Bolj kot za kolesarje, traktoriste in avtomobiliste se zanima za pešce. To in ono žensko celo pokliče. In če je poklicana takšna klepetulja in obrekljivka kot ona, se zaplete z njo v tako glasen razgovor, da ju je slišati do prvih hiš onstran avtoceste in železnice. Šele trušč tovornjaka s prikolico ali tovornega vlaka zaduši babje čenčanje in obiranje.

Le obiraj Selane, zgornje in spodnje, le preštrevaj avtomobile, naše in tuje, pa tovarne in osebne vlake! Uživaj v trušču in smradu, ne bom te več silil, da prodaj koč z vrtom in njivico za sadovnjakom in da skupaj kupiva kaj primernejšega na Zgornjih Selah ali tu zgoraj na Pohorju, je v mislih govoril ženi dol v dolino, ne bom več ponavljal, kako neumna si bila, da nisi sprejela ponudbe tistih, ki so gradili avtocesto, in jim za drag denar prodala svoj košček ničvredne zemlje s koč, ki ji je vlaga prilezla že do oken. Tam spodaj nimam kaj iskati. Nikoli mi ni bilo mar, koliko spodnjih Selanov in Selank odhaja k zgodnji maši v gornjo in koliko zgornjih Selanov pa Selank k pozni maši v spodnjo cerkev, tudi mi niso bile mar zdrahe med ljudmi, ki jih je pred več kot

sto leti razdelila železnica, pred petimi, šestimi leti pa je avtocesta potegnila med obema vasema še debelejšo črto. In prav nič me ne zanima, koliko avtomobilov in vlakov bo do večera odpeljalo proti Mariboru in koliko proti Ljubljani ali Ptuj, tudi to ne, kaj imata med seboj Lojz in Fefa, da se grizeta od jutra do večera, ne vidita pa, kako so jima podivjali otroci. Sreča, da je Pepca pravi čas spoznala, da ji v Mlakah ni obstanka. Spočetka ji ni bilo lahko; komu, ki se postavi na svoje noge, pa je? In zdaj? Z Mohorjem sta si, čeprav samo tovarniška delavca, postavila lično hišico, oba fanta sta v uku, Alenko pa sta na moje prigovarjanje in z mojo pomočjo poslala na šolanje v Postojno, od koder se bo prihodnje leto vrnila kot gozdarski tehnik. Ja, kot gozdarski tehnik!

Raznežil se je ob misli na Alenko, ki jo je med številnimi vnuki in vnukinjami imel za edino pravo vnukinjo. Ko bo dobila že od začetka šolanja obljubljeni službo, bo gotovo pogosteje prihajala sèm na Smrečnik, kakor je dol v Mlake. S kolesom ima iz Obreža ob Dravi slabo uro do Zgornjih Sel, sèm gor pa dobre pol ure peš. Kaj je to za mlade noge! V začetku počitnic je obljubila, da bo prišla konec počitnic, da vidi, kako sem staro, razpadajočo drvarsko bajto popravil in jo opremil. Njena šola se bo gotovo kmalu začela, zadnji čas, da pride! Najbrž bo prišla kar danes. Naj le pride! Kako lepa nedelja! Še Drejš in Tinč bosta prišla! In Pepca pa Metod tudi!

Prepričan, da bodo vsi njegovi prišli že v zgodnjih popoldanskih urah, je na hitro napravil še nekaj dimov, potem pa ugasil pipo in se dvignil.

Gob jim naberem, je sklenil, položil pipo na okensko polico, vežna vrata zaklenil, ključ skril med bruna levo od vrat, stopil v uto po cajno, naročil muc, naj varuje dom, in se odpravil gor v gozd.

Sprva je imel oči bolj za smreke okoli sebe kot za igličevje in mah pod nogami; sicer pa je vedel, da na rebri ni lisičk, še manj jurčkov in drugih gob. Hoja v strmino mu ni delala težav, sploh je ni čutil. Ob zavesti, da se je slednjič rešil vsega neprijetnega, kar mu je spodaj v dolini grenilo življenje, še posebno, odkar je stopil v pokoj, ga je prevevala sproščujoča lahkotnost. Tu si, Curk, res med svojimi, mu je prišepetavalo pritajeno šumenje gostega smrekovega vejevja.

Ali nisem prav na tejle rebri začel z gozdnim delom? se je na lepem vprašal in si tudi že odgovoril. Ja, prav tule na Smrečniku, v nekdanjih graščinskih, zdaj pa gozdnih gozdnega gospodarstva. Tedaj, ej, kje je že to, je bila reber zaraščena s tako visoko praprotjo, da nismo videli drugega kot košček sivega neba nad seboj. V spominu je zagledal namesto visoko v nebo stremeče smreke porjavelo praprot, iz katere se je tu in tam kazal klobuk kakega sošolca ali je zdaj zdaj pukala pisana ruta kake sošolke, le nadučitelj, gospod Močnik, pa graščinski oskrbnik, splošno imenovan Pezdlijavec, sta kot strašili štrleli iz praproti.

»Najprej boste poželi in posekali praprot!« nam je ukazal Pezdljivec in spustil takšnega, da je pri priči preglasil šolarski živžav.

». . . potem šele bomo začeli saditi!« je Pezdljivca dopolnil nadučitelj, kakor da tega ne bi vedeli sami.

Začeli smo. Ko smo posekano praprot zvlekli na kupe, se je šele pokazalo, kako mogočne smreke so rasle tod. Takšnih štorov še nisem videl; tega in onega z Rožmarinovim Gustlom nisva mogla objeti, čeprav kot največja šolarja nisva imela samo najdaljših nog, pač pa tudi najdaljše in najmočnejše roke. Ko smo praprot zažgali, so se štori najprej pordečili, kmalu pa počrnili, videti so bili kot nagrobniki, poseka pa kot velikansko, hudo žalostno pokopališče.

Položil je cajno v igličevje, stopil k najbližji smreki in jo objel. Ej, minila bodo leta, preden boš tako debela, kakor so bile tiste, ki sva jim z Rožmarinovim Gustlom merila štore. Seveda, je takoj izračunal, komaj petinpetdeset let jih imaš, večina tistih pa jih je imela, kakor je povedal gospod nadučitelj, samo kakšno leto manj kot sto. Ozrl se je po deblu navzgor. Zdrava si, ravna, vejnata in s koreninami grabiš daleč naokoli, rasla boš v višino in debelino. Najbrž sva te posadila z Rožmarinovim Gustlom, je rekel, ko je potegnil z žuljavo roko po hrapavi skorji. Ja, prav gotovo midva, izkopala sva globoko jamo in jo dobro pognojila, pri sajenju nisva poškodovala koreninic, zato si se prijela in med prvimi začela rasti. Ja, med prvimi, si je pritrdil, ko se je prej ozrl po sosednjih smrekah in videl, da se nobena ne more meriti ne po višini ne po debelini s smreko, ki sta jo, kakor je bil že trdno prepričan, zasadila s sošolcem.

Rožmarinovi . . . se je v mislih preselil na nekdanj najtrdnejšo kmetijo pod Arehom. Vsega so imeli, gozdove in travnike pa pašnike in njive, živino, žito in sadje, sreče pa niso imeli. Rožmarina, Gustlovega očeta, so med prvo vojno v Galiciji ubili Rusi, Nemci pa so Rožmarinom med drugo vojno zažgali domačijo in Gustla odvlekli v Nemčijo, od koder se ni vrnil. Gustlovi otroci so po vojni nekaj let popravljali hišo in hleve pa kolarnico s skednjem, po Rožmarinkini smrti pa so zemljo začeli razprodajati in drug za drugim odhajati v dolino. Hiša in vse drugo, kar je bilo lesenega in tudi zidanega, razpada, pašnike in njive zarašča grmičevje. Izneverili so se pohorskim planjam in bregovom pa grapam, pohorski vodi in pohorskemu čistemu, zdravemu zraku, zato prave sreče tudi v dolini niso našli.

Še enkrat je z dlanjo potegnil po deblu, potem pa pograbil cajno in se pognal dalje navzgor.

Šele ko je prišel do sredine rebri, od koder se je gozd sicer še vzpenjal, vendar zložno, je odvrnil pogled od smrek in se začel ozirati po tleh. Prehoditi in preiskati je moral precejšen kos gozda, preden je našel prve lisičke, na prevalu med Smrečnikom in Klobukom, ki je po višini in gozdnem bogastvu presegal Smrečnik, pa je na spodnjem robu podolgaste jase v praproti odkril nekaj gnezd jurčkov, od še ne-

doraslih malčkov do častitljivih družinskih poglavarjev. To jih bodo veseli, velikane bodo skuhalo v juhi ali sprazžili, drobnjad pa vložili, si je govoril, ko jih je trebil in polagal v cajno. Ni boljšega kot gobja juha s kisló smetano ali pražene gobe z jajci, k svinjski pečenki pa vloženi gobančki. Kako prav, da si vse to znam pripraviti sam. Pred vojno in tudi po vojni gozdno delo ni bilo kaj prida plačano, ne drvarjenje ne tesanje, navadili pa smo se skrbeti za sebe, si kuhati in prati. Liza se hudo moti, če si misli, da jo bom pogrešal. Gobjo in krompirjevo juho skuham boljše kot ona, tudi polento, ajdove žgance in še kaj; tistemu, kar sva imela na praproti, slami in v postelji, pa je odzvonilo, njej prej kot meni, seveda, ker je bila v zgodnjih letih preradodarna, pozneje pa se ji je od sedenja in lenobe napel trebuh in noge so se ji tako zdebile, da me je minilo veselje riniti mednje. Nič drugega je ni kot vreča mesa in sala; že dolgo mi je ljubši pogled na ravno smreko ali košato bukev kot na njeno zavaljeno telo. In noben vonj mi ni prijetnejši od vonja po lesu in smoli.

Ko je preiskal spodnji rob jase, je stopil k potočku, ki je z zgornje, desne strani, žuborel na spodnjo, levo stran. Najprej je prehodil spodnje obrežje, potem je stopil čez potoček, mestoma samo malo širši jarek, in preiskal še zgornje obrežje. Med robidovjem, ki je v večjih, bolj in manj gostih grmih zaraščalo obrežje, je našel precej gob, vendar ne jurčkov, pač pa dedcev z rjavkastimi in turkov z rdečkastimi klobuki. Tudi tale goba bo dobra za juho, si je ponavljal malce nejevoljen, ker ga je trnje opraskalo vsakokrat, ko se je sklonil k tlom in odtrgal zdaj turka in spet dedca. Ali res ne morejo poslati sèm gor nikogar, da bi posekal in izkrčil tehle nekaj grmov? Kar je prevzel skrb za Smrečnik in Klobuk inženir Tratnik, zarašča jaso ob robih praprot, tu na gornji strani potočka pa robidovje in trnje. Seveda Tratniku, ki ni lovec in tudi ne Pohorec, je to malo mar. Še pred zimo pridem s sekiro in krampom, je sklenil, ko se je odpravil dalje. Ker je na gornjem robu jase našel nekaj lepih jurčkov, je malce potolažen stopil v gozd in se začel vzpenjati po Klobuku navzgor.

Medtem ko je pozorno preiskoval gozdna tla, nastlana z igličevjem ali porasla z mahovjem, mu je misel spet poromala v dolino. Kako je Fefa stegovala svoj strupeni jezik! Nimamo ne zamrzovalnika ne barvnega televizorja, vi ste pa ves čas nosili denar v banko, da ste si zdaj kupili tisto leseno podrtijo na Pohorju! Sram vas bodi! Liza pa me je celo obdolzila, da na Smrečniku ne bom živel sam. Pa sem jima brž zavezal jezika. Nisem jima ostal dolžan, ne, nisem! Dolgo me ne bodo videli, praga Lizine kočé sploh ne bom več prestopil, in ker Lize in njenih sem gor ne bo, sem se jih rešil za vselej. Tudi Krista, Franca in Pavla s svojimi naj mi ne hodijo pred oči, vesel pa bom Pepce in Metoda pa obeh fantov in še posebno Alenke. Ja, najbolj Alenke!

Ej, Alenka, Alenka! To je pametno, prijazno in dobro dekle! Prva leta ji v obreški šoli ni in ni šlo, rajši kot v šolskih klopeh je posedala

v gozdu na mahu, poslušala ptičje petje in gledala mene, kako sem zamahoval s plankačo in kako so bele trske letele na vse strani, sčasoma pa se je le navadila brati, pisati, računati in sploh učiti se, zadnje leto je bila med boljšimi, gozdnih živali, drevja in rastlinja pa ni nihče poznal bolje od nje. Po osemletki je do jeseni delala v naši gozdni drevesnici. To — in seveda vse tisto, kar sem ji jaz že prej povedal in pokazal — je odločilo. Če sem komu pomagal, da je našel delo, ki ga veseli, sem pomagal Alenki! si je rekel z ne malo ponosa. Od prvih šolskih let so bili gozdovi njena druga šola, jaz pa sem bil, kakor je večkrat rekla, njen najboljši učitelj. Pepci in Metodu sprva ni bilo najbolj prav, da se je odločila za gozdarstvo, rajši bi bila videla, da bi se bila vpisala na kakšno srednjo šolo v Mariboru, kamor je iz Obreža samo skok, Alenka pa je vztrajala pri svojem in se odpeljala v Postojno na srednjo gozdarsko šolo. Kmalu sta Pepca in Metod spoznala, da sem imel prav: Alenkino šolanje ju ne stane nič, stanovanje in hrano plačuje gozdno gospodarstvo, za knjige in vse drugo, kar ji je še potrebno v šoli, pa ji dajem jaz denar. Tudi zaradi tega denarja se je usajala Liza in usajale so se Krista, Franca in Pavla, najbolj pa Fefa, češ da bi moral njej in Lojzu pomagati rediti otroke. Figo, dovolj in preveč denarja sem zdajal za tiste, ki niso bili moji otroci, pa naj bi ga dajal še za njihove otroke! Pepca je res moja in zato so moji tudi njeni otroci, dajal sem zanje denar in ga bom še dajal, dokler ne bodo prišli h kruhu . . .

Obstal je pred smreko, na kateri je bila pribita dobro mu znana tabla, ki je naznanjala, da je tu izgubil življenje Mirko Rečnik, petindvajsetletni brivec iz Maribora. Malo upehan se je spustil na podrto sušico v bližini, cajno z gobami pa položil na mehka gozdna tla.

Petindvajset let, kaj je to? si je rekel. Komaj začneš živeti, pa konec! In kakšen konec? In zakaj takšen konec? Hudo zmešan je bil tisti čas. Vse je moralo sèm gor na Pohorje, tudi takšni ljudje, ki žage in sekire še v rokah niso imeli, in takšna živina, ki vožnje po pohorskih strminah ni bila vajena. Žagaj, sekaj, naj pade, kamor pade, samo da pade! Tako so govorili tisti, ki so jim med vojno gozdovi dajali zavetje. In jaz sem moral gledati, kako so najlepše smreke padale na svoje sosede in jih lomile, kako so poljanski kmetje udrihali po živini, da bi na pol okleščena debla izvlekli iz grap, kako je crkavala živina in kako so trpeli ljudje. Vsak teden so morali zaklati kakšno živinče, kakšnega nepravlega olcerja s polomljenimi nogami, rokami ali rebri pa odpeljati dol na železniško postajo in še dalje v bolnišnico. Tale nesrečnež, frizer, ki je gotovo znal spretno ravnati z britvijo in s škarjami, ni se pa znal varovati pred padajočim drevjem, je kar tule storil bridko smrt. Zlomilo mu je hrbtenico, in še preden so ga položili na nosila, je izdihnil med tako strašnim kričanjem, da je odmevalo visoko gor proti Arehu in daleč dol v dolino.

Nisem mogel več zdržati.

»Jernej, daj mi drugo delo!« sem rekel Konečnikovemu Jerneju, ki je vodil sečnjo, vodil seveda slabo, zelo slabo, kako jo pa naj vodi bivši poštar?

»Tovariš Curk, ti poznaš delo, poleg tega je to tvoja služba, plačana, zato boš ostal tu in skrbel, da bo moja brigada podrla in spravila dol na žago največ lesa!«

»S frizerji, natararji, komiji, uradniki in študenti?«

»Smo se mi, ko smo prišli sèm gor, znali tepsti?« se je izprsil bledolični dolgin. »Pa sem že čez nekaj tednov dobil svojo četo! In zdaj imam brigado! Tedaj so pred mojimi fanti padali Nemci, zdaj morajo, tovariš Curk, morajo padati smreke!«

Kaj sem mogel? Med vojno niso poznali šale Nemci in njihovi podrepniki, tiste povojne čase pa je niso poznali bivši partizani in tudi ne naši bivši zavezniki Rusi. In vedel sem, da je rešitev spet v gozdovih, vendar mi je bilo žal za vsako smreko, najbolj za tiste, ki so polomljene obležale v grapah.

Ja, to so bili težki časi, nič manj težki kot zadnji vojni leti, ko sem delal na graščinski žagi in staremu Lipetu pomagal ne samo pri žaganju, pač pa tudi pri skrivanju naših fantov in zbiranju oblačil, obutve in živeža zanje. Šele čez dve, tri leta je bilo divje sečnje konec. Kmalu potem se je na srečo začelo čiščenje gozdov in zasajanje; z leti so si gozdovi opomogli, kak štor pa še zmerom priča o tistih časih, še zgovornejše priče so strohnele smreke po nedostopnih grapah in prepadih . . .

Dovolj! si je rekel odločno, pograbil cajno in pregledal tla daleč naokoli; ker ni opazil nobene gobe, se je spustil po gozdu navzdol. Že po nekaj korakih je bil v mislih spodaj pri bajti. Belka je gotovo žejna, žejna je tudi mandika z mladiči, rumenjači pa je dolgčas. In morda so iz Obreža prišli moji in me čakajo, ga je zaskrbelo. Celó zbal se je, da se ne bi vrnili dol v dolino, ker bi našli bajto zaklenjeno. Čeprav se je hitreje in hitreje spuščal po rebri navzdol, ni spregledal nobene gobe, še lisičke ne, na zgornjem robu jase pa je odkril bogato gnezdo jurčkov.

Ko bodo moji odšli, spet pridem, je sklenil, ko se je prej ozrl po jasi, ne po gobe, pač pa da vidim svojega znanca in njegovo družino, zaradi dela z bajto sem zamudil že preveč lepih nedelj . . .

Na Smrečniku ga razen živinice ni čakal nihče. Seveda, prišli bodo po kosilu, s prvim popoldanskim avtobusom, si je rekel z razumevanjem. Prav, napojil in nakrmil bom prej živinico, še sebi skuhal kaj, se najedel, pospravil po bajti in jih v miru pričakal . . .

Natlačil si je že drugo pipo in si jo prižgal, ko je spodaj iz gozda vendarle stopila visoka dekliška postava.

»Alenka!« je vzradoščen zaklical, pipo brž ugasil, jo položil na okensko polico za seboj in se dvignil, nestrpnó pričakujoč, da se pokažejo še drugi. Vendar ni bilo nobenega več. Alenka, da si le ti prišla! si je rekel potolažen in stopil mimo korita na kolovoz.

Tedaj ga je zagledala tudi Alenka, dvignila je desnico in mu pomahala v pozdrav.

Kakor da je od njunega zadnjega srečanja minilo že mesece in mesece, sta si stisnila roke.

»Si le prišla, si le prišla!«

»Merila sem smreke in . . .«

»Vstopi, vstopi!« je ded segel vnukinji v besedo in jo povabil v bajto, da ne bi videla, kako se je raznežil.

»Naj si prej ogledam tvoj dom od zunaj!«

Temeljito si je ogledala bajto, od spredaj, od obeh strani in še od zadaj, medtem je pobožala muco na pragu, splasila kokoši in petelina, pokukala k zajcem v uto, pozdravila belko in se nekajkrat obrnila k dedu, ki jo je spremljal na njenem obhodu, in ga pohvalila, ker si je iz opuščene in zapuščene drvarske bajte napravil tako prijazen dom. Tudi notranjost ji je bila všeč.

»Nekaj pa manjka,« je rekla, ko je končno le sedla na klop in si v krilo položila manjšo potovalko, ki jo je ves čas nosila s seboj.

»Kaj naj bi manjkalo?« je Curk začudeno vprašal, ko se je — na drugi strani mize — spustil na klop in se ogledal po sobi. »Posteljo imam, omaro in kredenco s posodo tudi,« je počasi našteval, »miza je res že stara in klopi so oglodane, zato sem spodaj v Selah naročil manjšo mizo, stole pa bom kupil tovarniške, štedilnik je nov, peč sem kupil staro, nekaj zim bo še grela. Res ne vem, kaj naj bi manjkalo.«

Visoka, vitka, na kratko ostrižena osemnajstletna kostanjelaska v svetlo modrih kavbojkah in rjavi jopici se je nagajivo zagledala v deda, v primeri z njeno mladostno postavo in gladkim licem je bil videti starejši, kakor je bil v resnici in kakor se je počutil.

»Bolje poglej, deda!« mu je velela.

Curk je s preiskujočimi, prav tako sinjimi, kakor jih je imela njegova vnukinja, vendar že malce motnimi očmi še enkrat obšel, kar je bilo v sobi, slednjič pa obstal z dobrikajočim se pogledom na vnukinji in rekel malce v zadregi: »Ti, Alenka, manjkaš, ti!«

»Ko končam šolo, bom prihajala poleti in tudi pozimi, tu je lepše kot na naši strani Pohorja!«

»Prihajaj, le prihajaj!« jo je povabil Curk, vstal in očetovsko nadaljeval. »Gotovo si lačna. Imam kruh in prekajeno slanino pa sir in čebulo, tudi za žejo se bo našlo kaj.«

»Lačna nisem, za žejo pa je najboljša voda iz izvirka. Čakaj, čakaj! Sedi, kar sedi!« je Alenka z glasom in zamahom roke zadržala Curka. »Najprej moraš videti, kaj manjka tule v sobi!« je še rekla in odprla potovalko.

»Res sem radoveden,« je rekel Curk malce nejeverno in se spet spustil na klop.

Alenka je vzela iz potovalke manjši zavitek, ga položila na mizo in razvila.

»Vidiš, tole je manjkalo! Poglej!«

In na razjedeno mizno ploščo je razgrnila drugo poleg druge tri rožaste zavese.

»Na zavese res nisem mislil!« je priznal Curk.

»Zato sem mislila jaz, pravzaprav se je mama spomnila, da zaves gotovo nimaš, jaz pa sem izbrala blago in jih sešila,« je povedala Alenka, zamolčala pa, da je blago kupila z denarjem, ki si ga je prislužila v gozdovih nad Dravo.

Curk je moral poiskati nekaj kratkih žebļjev, kar pa ni bilo lahko, saj pri svojem delu ni potreboval drugega kot navadno sekuro pa plankačo, sekuro s kratkim toporiščem in dolgim, kot turška sablja vzboklim in tankim pa ostrim sekalom, žago, nekaj klamf in lesenih zagozd pa klobčič motvoza in posodico rdeče barve v prahu.

»Ni zdaj bolj domače?« je Alenka vprašala zmagoslavno, ko so bila vsa tri okna zavešena in se je po sobi razlivala mehka rumenkasto rdečkasta svetloba.

»Rekel sem, ti mi manjkaš!« je Curk še enkrat povedal, kar je že ves čas čutil. »Nobena od žensk in deklin, ki so nam pred vojno in po vojni kuhale, prale in pospravljale, se ni spomnila na zavese, tudi tvoja babica ne, čeprav ji tedaj, ko je prišla sēm gor, še dvajset let ni bilo,« je še povedal.

»Najbrž je že tedaj imela več smisla za zunanost kot za notranost,« je rekla Alenka, pomenljivo pogledala deda, ki se je še vedno z občudovanjem oziral po rumenih zavesah z velikimi, rdečimi cvetovi, potem pa odgrnila zavese, da se je po sobi spet razlivala zlata sončna luč. Sedla je za mizo, zvedavo pogledala deda in vprašala: »Si imel težave?«

»Kdo, ki misli s svojo glavo in živi po svojem srcu, jih nima?« se je nasmehnil Curk. »Ampak zdaj je že čas, da daš kaj v usta!« je še rekel in odločno vstal od mize.

»Res samo nekaj! Med počitnicami sem se zredila za dve kili, dekleta se mi bodo privoščljivo smejala, fantje pa me bodo dražili.«

»Tisti kili ti bosta prišli prav, v domu gotovo nimate dovolj tečne hrane in zadnje šolsko leto bo najbrž težje, kakor so bila prva tri,« je menil Curk.

»To je moja edina tolažba in rešitev!« se je nasmejala Alenka.

Curk je položil na mizo pol hlebca črnega kruha, lesen krožnik narezane prekajene slanine in grčo sira z dvema glavicama čebule.

»Vzemi in jej!« ji je ponudil. »Kaj boš pa pila?« je vprašal, ko je segla brez obotavljanja po nožu in kruhu.

»Povedala sem že: vodo iz izvirka!«

»Takoj ti jo prinesem!«

»Ne, ne, pila bom iz dlani!« je vnukinja zadržala deda.

Medtem ko se je zalagala s slanino, sirom in kruhom pa prigrizovala čebulo, si je Curk prinesel litrsko steklenico belega vina in počasi

praznil kozarec za kozarcem. Že dolgo, zelo dolgo se ni čutil tako sproščenega in beseda mu že dolgo dolgo ni tekla tako zlahka.

Najprej sta se pogovorila, kako je še nadalje pri Alenkinih doma. Alenka je povedala, da ima mati veliko žehto, oče je že od jutra na gasilskih vajah, seveda pozdravljata deda in ga vabita, naj se kaj oglasi pri njih, Drejč in Tinč pa sta se takoj po zajtrku odpravila s kolesom okoli Pohorja. Ker je Alenka povedala vse to skozi smeh, je tudi Curk obračal na šalo, kar se je zadnji čas dogajalo spodaj v Mlakah. Povedal je, kako je Alenkina babica štela žlice, ki jih je vzel s seboj, njena teta Fefa pa mu je izpulila iz rok kozico, v kateri si je leta in leta kuhal polento in kašo, samo Franček, njen najmlajši bratranec, je potočil solzo, ko se je poslovil.

»Naj bo, dovolj imam vsega, imam celo zavese, ki jih v tej bajti nikoli ni bilo!« je končal veselo-žalostno pripoved, izpraznil kozarec in vprašal, kdaj se odpelje v Postojno.

»Pojutrišnjem,« je povedala Alenka, ki je medtem pospravila, kar je bilo na krožniku in pojasnila, da bi se šola morala začeti že prej, pa je niso prebelili pravi čas.

Nekje visoko nad bajto se je oglasil strel.

»Lovec, kajne?«

»Gotovo kak Selan, prišel je na zaostale divje golobe,« je povedal Curk.

Spet je počilo.

»Morda strelja na srnjaka,« je menila Alenka.

»To sta bila strela s šibrami, za srnjaka je potrebna krogla,« je pojasnil Curk.

»Po poku ločiš strel od strela, pa nisi lovec . . .« se je zavzela Alenka.

»Lovec res nisem, ni mi pa neznanega nič, kar se dogaja v gozdu,« se je pohvalil Curk.

»Vem, vem,« je rekla Alenka s priznanjem, potem pa nagajivo pripomnila: »Najbrž celo veš, ali je zadel ali ne.«

»Prvič je gotovo zgrešil, morda je zgrešil tudi drugič,« je povedal Curk izvedensko.

»Te streljanje ne bo motilo?

»Na srečo ponoči ne streljajo, tudi med tednom ne utegnejo prihajati sem gor. Res pa me motijo lovci, ki ubijajo srnjake zaradi rogovja, zaradi trofeje. Tak nadutež vidi samo rogovje in roke se mu tresejo od nestrpnosti, da nazadnje zgreši. Nič hudega, če zgreši, hudo pa je, če žival obstreli,«

»Se to dogaja pogosto?«

»Ne tako redko!«

Curk je še povedal, kako je lansko jesen našel v goščavi pod Arehom od strela v trebuh zadeto poginulo srno.

»Zdaj sem pa res žejna!« je zaklicala Alenka, planila pokonci in stekla ven h koritu, z dlanema napravila čašo, jo postavila pod curek in si jo, ko je bila polna, prinesla k ustom.

Ko se je vrnila v sobo, je na mizi zagledala cajno z gobami.

»Tole odnesi domov!« je rekel Curk, kakor da to, kar ji ponuja, ni nič posebnega.

»Koliko in kako lepe!« se je Alenka razveselila gob in dedove pozornosti. »Si vedel, da pridem?«

»Vedel, vedel,« je smehljuje se odgovoril Curk.

»In cajna?«

»Prinese naj jo mati ali kateri od fantov! Naj pridejo, da bodo videli, kako sem si uredil in kako živim!«

»Malo ti bo menda dolgčas tu na samem, ali ne?«

»Tu da mi bo dolgčas?« je ded odločno zavrnil vnukinjo. »V uti imam plankačo in živinico, za bajto pa dobrega soseda.«

»Soseda?! Kakšnega soseda?« je zategnila Alenka.

»Takšnega soseda spodaj v dolini nima nihče, tudi vi najbrž ne!« je rekel Curk malce skrivnostno.

»Mi ga res nimamo, naši sosedje so pravi divjaki, pri njih dan ne mine brez tepeža,« je priznala Alenka. »In kdo je ta sosed?« je vprašala.

»Ugani! Zdaj pa ti ugani!« je rekel Curk, si z desnico pogladil brado in se zvito nasmejal.

Alenka je pogledala skozi okno za svojim, potem še skozi okni za dedovim hrbtom.

»Nobenega soseda ne vidim!«

»Ne moreš ga videti, ker na tejle steni,« Curk je pokazal na levo, »ni okna.«

»Tam zadaj je samo gozd!« je rekla Alenka.

»Gozd pa je moj najboljši sosed!«

»Res,« je vnukinja po krajšem razmisleku pritrdila dedu, »gozd je res dober sosed: ob lahnem vetru ti šumi, v burji buči, v sončni pripeki ti daje senco, od pomladi do jeseni ti ponuja jagode, borovnice, maline, robidnice in gobe, pozimi pa te zalaga s kurjavo; zares je dober in radodaren sosed,« je še enkrat pritrdila, potem pa pograbila cajno in se namerila proti vratom. »Pohiteti moram, da ne zamudim popoldanskega avtobusa. Doma me čaka likanje in jutri navsezgodaj se odpeljem.«

Ko sta bila zunaj pred bajto, je Curk v cajno na gobe položil nekaj tisočakov.

»Za knjige in za priboljšek!«

»Toliko?! se je Alenka skorajda prestrašila.

»Zadnje leto si boš gotovo morala kupiti več knjig, knjige pa so, kolikor vem, iz leta v leto dražje.«

»Zmanjkalo bo tebi!« se je še branila.

»Zame ne skrbi, penzija ni tako nizka, za mojo plankačo pa se še zmerom najde delo.«

»Vendar se preveč ne ženi!« je dedu naročila vnukinja in mu segla v roko.

»To velja tudi za tebe!« ji je vrnil ded. »Pozimi pa le pridi, v bajti bo toplo, zunaj pa dovolj snega za smučanje in sankanje!«

»Pridem, seveda pridem, konec prvega polletja!« je obljubila vnukinja, se povzpela na prste in poljubila deda najprej na desno, potem še na levo lice in kar po bližnjici odhitela po pobočju navzdol.

Curk se je z malce tresočo se desnico pobožal najprej po desnem in potem še po levem licu, kakor da ne verjame, da ga je po toliko in toliko letih spet poljubila njegova prava in najljubša vnukinja.

Preden je tik pred gozdom stopila na kolovoz, je Alenka obstala, se obrnila, dvignila cajno z gobami in pomahala z njo gor proti bajti.

»Srečno, deda, srečno! In drži se!«

»Srečno, srečno! Tudi ti se drži!« je odvrnil ded z malce hripavim glasom.

Šele dolgo potem, ko je Alenka utionila med smrekami, se je Curk vrnil v bajto. A spet je prišel iz nje, stopil po kozo, v uto spravil še kure, čeprav je bilo še daleč do mraka, vrgel zajcem šop detelje, zaklenil vežna vrata, ključ spravil med bruna, muc, ki je pritekla k njegovim nogam, pa naročil: »Varuj nama bajto, v mraku se vrnem!«

In zadovoljen kot že dolgo ne se je odpravil gor v gozd.

Seveda ni vedel, še slutil ni, da svoje bajte v mraku ne bo videl, sploh je ne bo videl nikoli več.

Do vrha Smrečnika se je vzpenjal lahkotno in hitro, kakor da se boji, da ne bi česa zamudil; na prevalu, na spodnjem robu jase, pa je sédel na preperel štor, ki ga je preraščal mah, skrivala pa visoka, vendar ne tako visoka in tako gosta praprot, da bi mu zakrivala razgled po večjem delu jase, predvsem na desno stran, od koder je srnjak s svojo družinico navadno prihajal na pašo. Tokrat njegovih štirinožnih znancev še ni bilo. Bodo že prišli, si je rekel pomirjujoče, vetra ni, zrak je tako miren, da bi si lahko prižgal pipo, če bi jo imel s seboj, in ne bi me zavohal. Seveda, tudi če bi jo imel, je ne bi prižgal, zakaj bi zasmrajal gozdni zrak in kvaril vonj po smrekovi skorji in smoli! se je takoj zavrnil. Pač pa si prihodnjič prinesem deščico, da bom udobneje sedel in da si na zadnjici ne raztrgam hlač, je sklenil. Štor je že odslužil, je eden zadnjih prič povojnega mesarjenja in ropanja.

In že so ga preplavili spomini na tiste hude čase, ko ni trpel samo zaradi pretirane, nestrokovne in nečloveške poseke, pač pa tudi, ker je Liza prav v tistem času spet podivjala. Že tedaj je razmišljal o tem, da bi si našel prazno drvarsko bajto ali si pri kakšnem kmetu najel kamro in zapustil Lizo pa oba otroka, od katerih je bila, kakor je dobro vedel, njegova samo Pepca. Prav zaradi nje tega ni storil.

Ja, pogled na spečo Pepco, gotovo se ji je sanjalo kaj lepega, ker se je tako sladko smehljala, me je zadržal, da nisem tisto noč, ko sem Baumanovega komija Johana zalotil na Lizi, pograbil sekire in pokon-

čal najprej njega in potem še njo. Samo s pestmi sem ju zdelal in šel. V Mlakah sem se pokazal šele, ko sem zvedel, da ima Pepca vročico. Dokler ji ni odleglo, sem bil spodaj vsak drugi večer, Lize, ki je bila noseča s tistim fakinom, hitlerjevskim vohunom in izdajalcem, se še dotaknil nisem, čeprav me je imelo, da bi obračunal z njo in tudi z njim. Odleglo mi je šele, ko so z Johanom opravili partizani, Pepca pa je ozdravela.

Curk bi bil še dalje obujal spomine na predzadnje in zadnje vojno leto, da ni z desne strani stopila na jaso srna, stegnila svoj dolgi vrat, pogledala na vse strani, se čez trenutek vrnila pod smreke in takoj spet prišla na jaso, vendar ne sama, pač pa z dvema mladičema. Še enkrat je pogledala po jasi in smrekah naokoli pa prisluhnila na vse strani, potem pa odšla do potočka. Mladiča sta brž odskakljala za njo. Ko so se napili, je srna preskočila potoček in se na drugi strani začela pasti. Kot bi pihnil, sta bila mladiča pri njej in se zagnala v travo.

Curk si je z občudovanjem ogledoval zdaj srno zdaj mladiča in spet vse tri skupaj. Kako lepe in kako krotke živali! In kakšna skladnost med srnjadjo, travnato jaso s potočkom in smrekami naokoli!

Ampak zakaj ni srnjaka? ga je zaskrbelo.

Res, že zadnjič niso prišli skupaj, se je spomnil, srna z mladičema z desne, prav tam kot prejle, srnjak z leve, vendar hkrati. Srnjak je družinico zapustil, past pa se gotovo še prihaja semle.

Da se ni kak lovec polakomnil njegovega rogovja? se je zbal. Lahko tudi kak divji lovec, ne manjka se jih, čeprav jih zasledujejo in jim nalagajo hude kazni, če jih izsledijo. Čudno, da ga še ni. Seveda, nekaj tednov me ni bilo sèm, v tem času se je lahko marsikaj zgodilo.

Morda pa je že prišel in se pase onstran robidovja? se je domislil.

Potihoma se je dvignil in s priostrenim pogledom šel od grma do grma. Ne, ni ga! Bo že prišel, si je rekel, vendar nič kaj prepričljivo. Morda pa ga ne bo več na tole jaso, srno je oplodil, lanskoletna mladiča pa prepustil njeni skrbi, svoboden je, kdove kod se potepa ali pa, utrujen od parjenja, poležava v gostem smrečju, je čez čas dopustil in potrpežljivo čakal dalje.

Slednjič se je srnjak le prikazal, z leve, in se kakšnih dvajset, trideset korakov ustavil pred njim in se začel pasti. S pridržanim dihom se je Curk zagledal vanj. Lepo si raščen in takega rogovja nima noben srnjak gor do Areha in dol do vaških gozdov. Pazi se! Ta in oni lovec iz Sel že vidi tvoje rogovje pri sebi doma, morda pa ga je lovska družina že obljubila kakšnemu petičnemu Italijanu ali Nemcu. Dandanes samo še denar nekaj velja, vse drugo je nič.

Ko se je srnjak pripasel do potočka, se je odžejal, potem pa skočil čez potoček in med dvema grmoma smuknil na drugo stran. Srna je takoj začutila njegovo bližino, dvignila je glavo in ga dolgo nepremično gledala, srnjak pa se je nemoteno pasel dalje. Čez čas se je srna spet začela pasti, mladiča pa sta že ves čas požrešno mulila travo.

Pazite se, pazite! je Curk v mislih opozoril srnjaka pa srno in mladiča, čas jesenskega lova je že tu! Vendar danes, tako mislim, ne bo nikogar sèm, kmalu se bo začelo mračiti, mene pa se vam ni treba bati, jaz sem vaš prijatelj. Tudi gozd je vaš in moj prijatelj, je moj dober, najboljši so . . . oo . . . ooo . . .

Zadnje besede ni mogel izgovoriti do konca, prej ga je v prsih ostro zasekalo in iz ust se mu je utrgal krik, ki je v trenutku pregnal srnjaka in srno z mladičema; lovec, ki je na zgornjem robu jase že lep čas čakal na srnjaka, pa je s svojega trinožnega stolčka planil pokonci, spustil puško iz rok in se zasrepel dol v grm, pred katerim se je malo prej pasel srnjak s kapitalnim rogovjem.

Zg. Polskava, poleti 1984

